

न्तम् । सर्वानुभूमात्मानं सम्पराये” इति । ‘येन’ परब्रह्म-
रूपेण, ‘तेजसा’ चैतन्येन, ‘इद्धः’ प्रकाशितः सन्, ‘सूर्यः’
लोके ‘तपति’, अतएव ज्योतिषां ज्योतिरित्युपनिषद्याम्नायते ।
किञ्च ‘येन’ ‘तेजसेद्धः’ प्रकाशितः, ‘पिता’ ‘योनियोनौ’ त-
त्तज्जन्मनि ‘पुत्रेण’ युक्तो भवति । पुत्रश्च ‘पितृमान्’ भवति,
सूर्यतापः पितृपुत्रादिव्यवहारः, सर्वोऽपि परब्रह्माधीन
इत्यर्थः । ‘सर्वानुभू’ सर्वस्य जगतः साचित्त्वेन प्रकाशकत्वा-
दनुभवितारं, ‘तं’, ‘बृहन्तं’ परिपूर्णं परमात्मानं, ‘सम्पराये’
परलोकगमनवेलायां, ‘अवेदवित्’, ‘न मनुते’ अजानाति, तस्य
वेदव्यतिरिक्तप्रमाणान्तरागोचरत्वात् ॥

(१८) अथाष्टादशमाह । “एष नित्यो महिमा ब्राह्मणस्य ।
न कर्मणा वर्द्धते नो कनीयान् ॥ ७ ॥ तस्यैवात्मा पदवित्तं
विदित्वा । न कर्मणा लिप्यते पापकेन” इति । ‘ब्राह्मणस्य’
परब्रह्मरूपस्य यो ‘महिमा’, सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्मेति प्रति-
पादितस्वरूपविशेषः, स ‘एष नित्यः’ विनाशरहितः । तत्
कथमिति तदेवोच्यते । ज्योतिष्टोमाश्वमेधादिरूपेण पुण्येन ‘क-
र्मणा’ ‘न’ ‘वर्द्धते’ नोत्कृष्टं जन्म प्राप्नोति । महापातकोपपातक-
रूपेण ‘कर्मणा’ ‘नो कनीयान्’ निकृष्टं जन्म न प्राप्नोति । ‘तस्यैव’
ब्रह्मणः, ‘पदवित्’ स्वरूपज्ञानी, ‘तस्यैवात्मा’ भवति, ब्रह्म-
वित् ब्रह्मैव भवतीत्यादि श्रुतिभ्यः । अतः ‘तं’ बृहन्तं परमात्मानं
वेदमुखात् ‘विदित्वा’ ‘पापकेन’ अत्यन्तकुत्सितेन ‘कर्मणा’ ‘न’
‘लिप्यते’ । पुण्यं पापं चेत्युभयमपि कर्म शरीरप्रदत्वादत्यन्त-